

TIETOSUOJASELOSTE – ICILS 2023 AIKUISKYSELYT

Mihin tarkoituksiin henkilötietoja kerätään ja käytetään?

ICILS 2023 -tutkimuksessa (*International Computer and Information Literacy Study*) kerättyjä henkilötietoja käytetään yksinomaan tieteellisiin tarkoituksiin. ICILS on koulutuksen tutkimushanke, jonka kansainvälisenä koordinoijana on IEA-järjestö (*International Association for the Evaluation of Educational Achievement*). ICILS 2023 -tutkimuksen yhteydessä kerättävien henkilötietojen käsittelyn oikeusperusteet ovat EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen 6. artiklan 1. kohdan alakohta e ja kansallisen tietosuojalain 4.3 §. Tämä tarkoittaa sitä, että henkilötietojen käsittely on tarpeen yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi (tieteellinen tutkimus ja tilastointi). Perusopetuslaissa (628/1998) koulutuksen järjestäjälle on säädetty velvollisuus arvioida antamaansa koulutusta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin. Tähän ulkoiseen arviointiin osallistaan kuuluvan ICILS-tutkimukseen liittyvän aineistonkeruun ja tulosten raportoinnin opetus- ja kulttuuriministeriö on antanut Koulutuksen tutkimuslaitoksen tehtäväksi.

Mitä henkilötietoja pyydämme?

ICILS-tutkimukseen valittuja **opettajia** pyydetään vastaamaan Opettajakyselyyn, jonka avulla kerätään tietoa luokkaopetuksen resursseista, opetuskäytänteistä, opetuksen sisällöistä, opettajan asenteista sekä muutamasta henkilökohtaisesta taustatiedosta (ikä, sukupuoli, koulutus- ja työtausta). Tutkimukseen valittujen koulujen **rehtoreita** pyydetään vastaamaan Rehtorikyselyyn, jonka avulla kerätään tietoa koulujen ominaispiirteistä ja resursseista sekä rehtorien näkemyksistä ja henkilökohtaisesta taustasta (ikä ja sukupuoli). Lisäksi tutkimukseen valittujen koulujen **tieto- ja viestintäteknologian opetuskäytön vastuuhenkilöä** pyydetään vastaamaan TVT-vastuuhenkilön kyselyyn, jonka avulla kerätään tietoja koulujen resursseista sekä teknisistä ja pedagogisista valmiuksista hyödyntää tieto- ja viestintäteknologiaa opetuksessaan.

Koska ICILS-tutkimukseen sisältyvä henkilötietojen käsittely perustuu opetushallintoviranomaisen lakisääteisen tehtävän suorittamiseen, vastaajilta ei pyydetä erillistä lupaa henkilötietojen käsittelyyn. Jos et halua vastata johonkin kysymykseen, voit jättää sen tyhjäksi.

Mitä henkilötietoja keräämme?

ICILS-tutkimuksen kyselyiden vastauksista saadut tiedot kerätään ja tallennetaan numeerisessa muodossa. Tallennetut numeeriset tiedot edustavat valintoja (esim. monivalintakysymys tai kyllä/ei-valinta) tai arvoja (esimerkiksi lukuarvo oppilaiden lukumäärälle kohdeluokassa). Koska kysely toteutetaan verkossa, tallennetaan kirjautumistiedot ensimmäisestä ja viimeisestä kirjautumisajankohdasta kyselyyn, sisäänkirjautumiskertojen yhteismäärä, vastausvuorossa olevan kysymyksen numero ja tieto siitä, onko kysely tallennettu vai ei.

Tallennettuja tietoja ei voida käyttää yksittäisten vastaajien yksilöimiseen nimen mukaan. Sen sijaan jokaisella kyselyyn vastanneella henkilöllä on ID-tunnus, jonka avulla hänen kyselyvastauksensa voidaan liittää muuhun koulusta saatuun dataan. Kaikkien vastaajien ja koulun ID-tunnus ja nimi ovat vain koulun vastuuhenkilön ja Koulutuksen tutkimuslaitoksen tiedossa. Nimitietoja ei jaeta missään tutkimuksen vaiheessa IEA:lle tai kolmansille osapuolille. Missään tutkimuksen vaiheessa ei julkaista yksittäisten henkilöiden tai koulujen vastauksia.

Missä, miten ja miten pitkään henkilötietoja säilytetään?

ICILS-tutkimuksen yhteydessä kerättyjä tietoja säilytetään tietoturvallisesti, ja ulkopuolisilla ei ole pääsyä tietoihin. Tietoja ja aineistoja käsittelevät Koulutuksen tutkimuslaitoksen henkilöt ovat suorittaneet tietosuojakoulutuksen, ja heitä sitoo lakisääteinen salassapitovelvoite. Vastaustiedot tallennetaan siten, että niitä voidaan hyödyntää analyyseissa. Vastauksista luodaan tietokanta, jonka

avulla tutkijat voivat vertailla koulutusjärjestelmiä maailmanlaajuisesti (katso Julkinen saatavuus alla).

Vastaustiedot säilytetään IEA:n hallinnoimalla verkkoserverillä Saksassa, ja tutkimuksen aineistonkeruun jälkeen verkkoserverillä olevat tiedot poistetaan. Vastaustiedot käsitellään keskitetysti IEA:ssa Hampurissa, Saksassa. Kaikki tietojenkäsittelyyn saapuneet tiedot on toimitettu yksilöitynä ainoastaan ID-tunnuksilla eli ilman nimiä. Kaikki IEA:n työntekijät, jotka käsittelevät tietoja, ovat allekirjoittaneet salassapitosopimuksen sekä suorittaneet koulutuksen asianmukaisesta tietojen käsittelystä. Tunnistetietoja säilytetään vain niin kauan kuin tutkimuksen toteuttamisen kannalta on välttämätöntä.

Kenelle ja miten ICILS-tutkimuksen tietoja luovutetaan?

ICILS-tutkimusta johtaa IEA:n Data Processing Center -yksikkö Hampurissa. Koulutuksen tutkimuslaitos lähettää vastaustiedot IEA:lle suojatun FTP-palvelimen kautta pseudonymisoidussa muodossa. Pseudonymisointi tarkoittaa henkilötietojen käsittelemistä siten, että henkilötietoja ei voi enää yhdistää tiettyyn henkilöön ilman lisätietoja (kaikki tällaiset lisätiedot säilytetään tutkimusaineistosta erillään, ja teknisten sekä organisatoristen toimenpiteiden avulla varmistetaan, ettei henkilötietoja voida yhdistää tunnistettuun tai tunnistettavissa olevaan luonnolliseen henkilöön).

Toimien turvaamisessa on huomioitu asianmukaiset ja tarkoitusta vastaavat toimenpiteet, kuten erityinen sopimus henkilötietojen käsittelystä (DPA) sekä eurooppalaiset vakiosopimuslausekkeet (*European Standard Contractual Clauses*).

Vastaustiedot jaetaan myös takaisin suojatun FTP-palvelimen kautta ICILS-tutkimuksen toteuttavalle kansalliselle tutkimuskeskukselle eli Koulutuksen tutkimuslaitokselle.

Kyselyyn liitettävät tiedot

Opettajien lisäksi koulujen rehtoreita/johtajia ja koulujen tieto- ja viestintäteknologian opetuskäytön vastuuhenkilöitä sekä tutkimukseen valittuja 8. luokan oppilaita pyydetään täyttämään kysely. Näistä lähteistä saadut tiedot liitetään yhteen lopullisessa kansainvälisessä tutkimustietokannassa (*international research database, IDB*).

Julkinen saatavuus

Lopullinen kansainvälinen tutkimustietokanta on julkisesti saatavilla seuraavalta sivustolta:

<https://www.iea.nl/data> (Hampuri, Saksa)

Kaikki tietokannassa olevat tiedot ovat pseudonymisoituja eikä niitä voida yhdistää yksittäisiin henkilöihin tai kouluihin.

Automaattinen päätöksenteko ja profilointi

Automatisoitua päätöksentekoa, mukaan lukien profilointia, johon viitataan EU:n yleisessä tietosuojasetuksen artiklassa 22, ei suoriteta.

Rekisteröidyn oikeudet

Rekisteröidyllä on EU:n yleisen tietosuojasetuksen artiklassa 15-20 määritellyt oikeudet. Jyväskylän yliopiston Koulutuksen tutkimuslaitos käsittelee henkilötietojasi tietosuojalainsäädännön (EU:n yleinen tietosuojasetus ja tietosuojalaki 1050/2018) nojalla yksilöille kuuluvien oikeuksien mukaisesti. Sinulla on oikeus saada itseäsi koskevat tiedot nähtäväksesi sekä vaatia epätarkkojen tai virheellisten henkilötietojen oikaisua.

Jos sinulla on kysyttävää rekisteröidyn oikeuksista, voit olla yhteydessä yliopiston tietosuojavastavaan. Kaikki oikeuksien toteuttamista koskevat pyynnöt toimitetaan Jyväskylän yliopiston kirjaamoon:

Kirjaamo ja arkisto, PL 35 (C), 40014 Jyväskylän yliopisto, puh. 040 805 3472, sähköposti: kirjaamo@jyu.fi. Käyntiosoite: Seminaarinkatu 15 C-rakennus (Yliopiston päärakennus, 1. krs), huone C 140.

Jyväskylän yliopiston tietosuojavastaavan yhteystiedot:

Puh: 040 805 3297

Sähköposti: tietuoja@jyu.fi

Sinulla on oikeus tehdä valitus tietosuojavaltuutetun toimistoon, mikäli katsot, että henkilötietojesi käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä.

Yhteystiedot:

Tietosuojavaltuutetun toimisto

Käyntiosoite: Lintulahdenkuja 4, 00530 Helsinki

Postiosoite: PL 800, 00531 Helsinki

Vaihde: 029 56 66700

Sähköposti: tietuoja@om.fi

Rekisterinpitäjän yhteystiedot:

Koulutuksen tutkimuslaitos

Alvar Aallon katu 9

PL 35

40014 Jyväskylän yliopisto

Puh: 040 805 4810 (Kaisa Leino, kansallinen koordinaattori)

Puh: 040 805 4267 (Mikko Niilo-Rämä, datamanageri)

Sähköposti: icils2023@jyu.fi

sekä

IEA

Keizersgracht 311

1016 EE Amsterdam

The Netherlands

Puh: +31 20 625 3625

Sähköposti: secretariat@iea.nl